

Előfizetési árak:

Kész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
tovább az előfizetések és a lap szótküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Ipar és mezőgazdaság.

Pécs, 1899. szeptember 6.

A kiegyezési nagy küzdelemben a gazdasági közösség megszüntetése ellen kormányparti részről mindig a mezőgazdasági érdekeket játszották ki. Azt nem tagadhatták, hogy iparunk fejlesztése érdekében a külön vámterület hasonlíthatatlanul előnyösebb, sőt elengedhetetlen feltétel lenne; de arra való utalással, hogy hazánk első sorban földművelő ország, a gazdasági közösséget azért mondták föltétlenül fentartandónak, mert erre mezőgazdaságunknak, amelynek érdekei csupán a közös vámterületen nyerhetnek kielégítést, okvetlenül szüksége van.

Ezzel az okoskodással szerencsésen sikerült az iparosokat és az őstermelő gazdákat két ellenséges táborba kergetni s a gazdáknak rövidlátó elemeit a gazdasági közösség támogatására megnyerni. Pedig aki ismeri azt a számtalan közös érdekszálát, a melyek iparost és mezőgazdát összefűznek, aki figyelemmel kísérte azt a közös gazdasági politikát, amely a közös vámterületen a mi gazdasági érdekeink elajátásával kizárólag az osztrák ipar védelmében merült ki: az előtt világosnak kellett lennie, hogy a vámközösség érdekében hangoztatott agrárius jelszavak nem egyebek humbugnál s csak arra szolgáltak, hogy kormányainknak az osztrák érdekek megvédését, melyet Bécsben rájuk parancsoltak, megkönnyítsék.

Hogy milyen óriási hazugság volt mezőgazdasági érdekeink védelme a vámközösségben és ezeknek az ipari érdekekkel való ellentétes volta, azt fényesen igazolja Zselénszky Róbert grófnak, az országos magyar gazdasági egyesület elnökének a szegedi orsz. gazdakongresszuson mondott megnyitó beszéde, a melyben kimutatta, hogy eddigi gazdasági politikánkban sokkal kevesebb vámvédelmet élveztek a magyar gazda terményei, mint a német, francia vagy olasz gazda produktumai és sokkal nagyobb vámdíjaknak vannak alávetve nálunk azok a cikkek, melyeket a gazda fogyaszt, mint akár Német-, akár Francia-, akár Olaszországban, tehát jóval drágábbak.

Tehát a magyar gazdaközösség egyik legnagyobb tekintélye tesz ünnepélyes tanúságot arról, hogy gazdáink érdekei a közös vámterületen a kellő védelemben nem részesülnek, mert az idegen iparüző államok is jobban megvédik gazdáik érdekeit, mint a mi közös vámpolitikánk, a mely e mellett még a gazdák által fogyasztott ipari cikkeket is azokénál nagyobb vámtételekkel drágítja, a nélkül, hogy ez a mi iparunkat föllendíthetné.

És erre a körülményre nagyon helyes tapintattal utal Zselénszky gróf hivatkozott beszédében, mikor így folytatja fejtegetéseit:

„Ezekből — t. i. az alacsony mezőgazdasági és magas ipari vámtételekből — minden nemzetgazdasági kérdésekben jártas ember azt következtetné, hogy nálunk az

ipar az ország keresetének legfőbb forrása, iparunk erősebb, mint Német- vagy Franciaországé, holott úgy állunk, hogy ha rossz a termés, vagy van termés és alacsony az árak, pang nálunk minden: ipar, kereskedés, közlekedés és mindenki a jövő terméstől várja az állapotok javulását... Államférfiaink Magyarország vagyonosodását legsikeresebben úgy vélték előmozdíthatni, hogy a mezőgazdasági érdekeket nálunk sokkal mostohább elbánásban részesítették, mint ahogy azok akár Német-, akár Francia-, akár Olaszországban részesítettek és minden lehető kedvezményt megadtak, kevés kivétellel idegen vagy kölcsönvett tőkékkel dolgozó ipartelepeinknek. Ilyen eljárás nem eredményezhet mást, mint egy tengődő mezőgazdaságot és egy meglegházi növényekhez hasonlítható ipart.»

Lesújtóbb és igazabb kritikája gazdasági politikánk alig képzelhető, de ha ennek valódi okát kutatjuk, lehetetlen rá nem jönnünk arra, hogy ennek az alapjában elhibázott politikának az alapoka abban a gazdasági lekötöttségünkben rejlik, a melybe az Ausztriával való vámközösség sodorta hazánkat. Az a meg nem változtatható természeti törvény, hogy az erősebb elnyomja a gyöngébbet, ha együvé kerülnek, abban a gazdasági szövetségben sem tagadhatta meg magát, a melyet Ausztriával kötni kényszerültünk.

Ebben a szövetségben tehát mindig a gazdaságilag erősebb Ausztria érdekei érvényesültek s miután Ausztria érdekei az

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Egy régi Dreyfus pör.

Annak a hatalmas pörnek, mely most Rennesben folyik, a letűnt századok poros aktái nem egy elődjét örökölték meg. A birói igazságtalanságnak, s a személyes bosszúnak ezek épp oly rémitő bizonyítékai, mint magának Dreyfusnak sorsa; azzal a különbséggel mégis, hogy miután akkor nem volt Ördögsgiget, a honnan az ártatlanul elítéltet baha lehet hozni, s miután a büntetés sem az ártatlanul elítéltnek deportálása volt, hanem a tör, a nyaktiló és a mérég, a per revíziója után azt az elégtételt adták az ártatlanul meggyilkoltak, hogy előbbi bírót is meggyilkolták, s ily módon expiálták az igazságtalan ítéletet.

A humanizmusáról híres XVI. század bővelkedett főleg orgyilkosságokban, igazságtalan ítéletekben és kivégzésekben. 1536-ban Boleyn Anna, 1542-ben Howard Katalin, 1554-ben Gray Janka, 1587-ben Stuart Mária feje hull le a verpadon. Ez után a négy királynő után következett 1599-ben Cenci Beatrix, előzőleg 1537-ben Medici Sándor herceg, 1584-

ben Orániai Vilmos pusztul el orgyilkos kezeztől. III. Henrik francia király Bloisban volt kastélyában saját szeme előtt öleti meg Guise herceget 1588. december 23-án s egy nappal utóbb Guise bibornokot; őt magát aztán egy fél évvel utóbb Jaques Clément dominikánus barát tette el láb alól. II. Fülöp király díjat tűzött ki orániai Vilmos fejére s Spanyolországból orgyilkosokat küldött ki a megölésére. Hosszu volna mindazokat a merényleteket itt felsorolni, a melyek a XVI. században történtek s nem is az ennek a cikknek a célja. Most csakis annak a századnak Dreyfus-peréről akarunk megemlékezni, mely az igazságtalan ítéletek egész halmazát eredményezte s az ember igazán zavarba jutna, ha el kellene döntenie, hogy az első, a második, vagy a harmadik ítélet volt-e a legigazságtalanabb.

1555. május 23-án Caraffa János Péter bibornok mint IV. Pál pápa elfoglalta Szent Péter trónját. Legnagyobb barátja volt az inkvizíciónak s a legnagyobb ellensége az eretnekeknek a maga korában. Ez pedig sokat jelent. A római zsidókat bezáratta a ghettóba, minden kenyérkeresettől eltiltotta őket, csakis a zsidókereskedést engedte meg. A zsidó jelenlétét is ő ujtotta fel ismét. De még a zsidóknál is jobban gyűlölte a spanyolokat s a spanyol uralkodókat. V. Károly és II. Fülöp az ő szemében az eretnokség pártolói voltak.

Maga erkölcsös volt s maga iránt szigorú bírő, de rokonainak a legnagyobb erkölcsatlenségeket és harácsolásokat is elnézte. Nehány nappal azután, hogy a pápai trónra lépett, unokaöccsét Caraffa Károlyt bibornokká nevezte ki, miután előbb már ab omnibus excessionibus et quibusvis rapinis, sacrilegiis, furtis, depredationibus, vulnerum illationibus, percussionibus, homicidiis etc. feloldást adott neki. Hogy a derék unokaöccsnek szüksége volt-e felmentvényre, mindezek alól a bűnök alól, azt nem tudjuk, de hogy utóbb szüksége volt rá, azt megörököltette a történelem.

A bibornoknak két fivére volt: Giovanni, montorioi gróf s paliano herceg és Montebello Antonio marchese. Giovanni egy napon megtudta a szeretőjétől, hogy a felesége, Violante, szerelmi viszonyt folytat a barátjával, Marcello Capecevel, miért is elfogatta s becsukta. Az egész dologból ekkor nem lett volna semmi s a két barát valószínűleg ismét kibékült volna egymással, tekintettel arra, hogy Giovanni a pletykának maga sem hitt. A kibékülés azonban nem történhetett meg. Caraffa bibornok ugyanis tudomást szerzett a dologról s felszólította a fivérét, hogy a családja meggyaláztatását a bűnösök vérével torolja meg. Még felháborítóbb volt, hogy magának az asszonynak fivére is azt követelte, hogy a házasságtörés a bűnösök halálával expiáltassék.

ipar védelme mellett minél olcsóbb nyersterményeket igényeltek, kedvezményezte mindig a közös vámterületbe olvadt államszövetség az idegen nyerstermények beözönlését a közös vámterületre és vetett gátat magas vámtételekkel az idegen államok ipari cikkeinek behozatala elé.

Ez okozta aztán, hogy mezőgazdaságunk terményei az idegen államokból beözönlő termények versenye folytán mindig csak alacsony árakon voltak értékesíthetők, mi a folyton költségesebbé váló mezőgazdasági termelést válságba kergette; míg az idegen ipari termékek kiszorítása csupán Ausztria iparának használt, a melynek korlátlan versenye mellett sem a gyermekkorát élő magyar ipar nem izmosodhatott, sem a fogyasztó közönség szükségletei nem lettek olcsóbbak, mint ezt a nyerstermények jutányossága igényelte volna.

De a magyar kormányok be akarták bizonyítani, hogy iparunk a vámközösség mellett is föllendülhet s mesterséges kedvezményekkel létesítették azt az ipart, a melyet Zselénszky gróf oly találóan hasonlít üvegházi növényhez. Hogy ez ismét csak a mezőgazdasági érdekek rovására történt s e mellett az iparnak sem használt, arra nézve szintén frappáns példával szolgált Zselénszky gróf.

Utalt ugyanis arra, hogy volt egy tekintélyes iparunk, a malomipar, amely földolgozott kitűnő nyersterményei révén világforgalomra tett szert. Ezt gondolta tehát a kormány legkönnyebben annyira fejleszthetni, hogy a közös vámterület ellen ipari szempontból hangoztatott panaszokat elnémithassa. Megadta tehát a malmoknak az engedélyt a román buza vámentes behozatalára, ezzel természetesen a magyar buza keresettségét s ezzel árát is érzékenyen lefokozván. De tönkretette vele az agyonkedvezményezett malomipart is, mert a silányabb minőségű külföldi buza földolgozásával annyira elrontották az előbb világszerte keresett magyar liszt minőségét, hogy az csaknem teljesen kiszorult mindazokról a piacokról, melyeket azelőtt uralt.

Erre azután a herceg, a sógora s még egy rokona, valami Toraldo, megalakították Sorianóban a titkos bíróságot, mely Violante és Marcello fölött ítélni volt hivatva. A vizsgálat titokban, tanuk kihallgatása, jegyzőkönyv felvétele s védők közbenjövete nélkül történt. Az egyedüli bizonyíték a kintpad volt s két szolgából ily uton kicsikarták azt, hogy Violantet és Marcellot házasságtöréssel vádolják. Erre aztán Marcellot vonták a kintpadra s az háromszori megintoztatás után végre azt vallotta, hogy a házasságtörő viszony tényleg fönállt. Alig hogy ezt kimondta, a herceg rárohant, mint az örült, beleharapott az arcába, leharapta az ajkát s huszonkét törzsurással megölte. A hercegnő fivére és Caraffa bibornok azonban ezzel nem elégedtek meg s mind hangosabban követelték a hercegnő halálát is. Végre is a herceg nem tehetett egyebet, mint beleegyezett neje megöletésébe is s ennek végrehajtását magának a hercegnőnek fivére vállalta magára. De csak szive volt a hóhér mesterségre, az ügyessége hiányzott. Bekötötte a nővére szeméit s másodszori kísérletre egy kötéllel megfojtotta. Ez volt ennek a tragédiának első fejezete.

A második fejezet egy évvel utóbb játszódott le Rómában. Négy hónappal IV. Pál pápa halála után a konklávé 1559 december 26-án Medici bibornokot választotta meg pá-

Igy készülnek mesterséges módon az ellentétek ipar és mezőgazdaság között, mert az osztrák ipar szabadalmazott versenye mellett csak mezőgazdaságunk rovására lehet iparunkat mesterségesen fejleszteni; míg gazdasági önállóság mellett egyik a másikat támogatná. Önálló vámterületen megvédelmezhetnők mezőgazdaságunkat az osztrák érdekekkel szemben is, ami vámközösségben soha elérhető nem lesz; természetesen uton fejlődnek iparunk, amely maga lenne gazdasági terményeink leg-hatalmasabb fogyasztója s függetlenül mezőgazdaságunkat a külföldtől.

Vajjon megértik-e gazdáink ezeket a tanulságokat, melyek a Zselénszky gróf által föltárt helyzetből folynak?

H i r e k.

Pécs, 1899. szeptember 6.

Bucus a kapukulcstól.

— Énekli egy szalmaözveggy. —

Isten veled, kapunknak drága kulcsa;
Isten veled, már nem vagy az enyém;
Most, hogy elhagysz, a legboldogtalanabb
Én vagyok e nyomorult sárteknén.
Elmult a szép kor, mikor ragyogott még
A nap szabadságomnak kék egén . . .
Isten veled, kapunknak drága kulcsa,
Isten veled, már nem vagy az enyém.

Minden mulandó e sivár világon.
Elmult a szalmaözveggyem is
S elhagysz te is, ki sorra minden éjjel
Velem lumpoltál, óh te kis hamis;
Miért is mult el az a boldog évszak,
Midőn pihentél zsebem rejtekén? . . .
Isten veled, kapunknak drága kulcsa,
Isten veled, már nem vagy az enyém.

Esténként együtt mentünk el hazulról
És sorra járunk minden szeparét,
Hajnaltájt aztán haza is kerültünk . . .
Igy telt el néhány — ah rövidke — hét.
Sohsem maradtál távol örömtől
S most mégis itt hagysz s ah mi könnyedén . . .
Isten veled, kapunknak drága kulcsa,
Isten veled, már nem vagy az enyém.

Pedig szerettelek; . . . Pezsgőbe', borban
Karcsu tested nem egyszer fürdetéd,

pává, aki IV. Pius néven foglalta el trónját. Caraffa bibornok is ő reá szavazott s nem is gondolta, hogy mi vár reá s a családjára. 1560. július 6-án vidám banket volt nála, ledér aszszonyok társaságában s másnap az új pápa az egész bandát elfogatta s úgy a bibornokot, mint Paliano herceget s ennek előbb említett sógorát, gróf Alifet bezáratta az angyalvárba s perbe fogta őket. A hercegnő megöletése csak egyike volt azon huszonnégy vádpontnak, melyek miatt a pápa törvényt ültetett a Caraffák fölött.

Ez a pör nagyban hasonlít a Dreyfus-pörhöz annak a módnak folytán, a hogy lefolyt. — A bibornoknak kérését, hogy bibornokok üljenek fölötté törvényt, a pápa elutasította s mindössze azt rendelte el, hogy nyolc bibornok osztassék be a bíróságba, de ezeknek ne legyen szavazati joguk. A bíróság elnöke Girolamo Federici, savoyai püspök, Róma kormányzója volt, a Caraffa családnak esküdt ellensége, a kinek ezenfelül a pápa még meghagyta, hogy minden perrendre való tekintet nélkül (nullo juris ordine, nullis servatis terminis) járjon el. Még azt is megengedte neki, hogy kardinálisokat kintpadra vonathasson. Ez ugyan nem történt meg, de Caraffa bibornokot ismételtén fenyegette vele. Csakis Paliano herceg került kintpadra, a ki mindent bevallott, amit csak kérdeztek tőle. Az egyik tanut is, mindjárt a

És éji pille illatos ruhája,
Sokszor borult elbódítón föléd;
Ugy őrizélek, mint szemem világát
S te mégis elhagysz s ah mi könnyedén . . .
Isten veled, kapunknak drága kulcsa,
Isten veled, már nem vagy az enyém.

Átadlak im' most gazdaasszonyodnak;
E bánat, lám-lám, könyeket fakaszt,
S midőn bucsuzom tőled, hadd remélnem:
Hozasz te még számomra tavaszt;
Amig majd újra birtokomba veszek,
Biztatni fog ez üdvadó remény . . .
Isten veled, kapunknak drága kulcsa,
Isten veled, már nem vagy az enyém.

R. Y. F.

Napirend 1899. szeptember 7-én.

Naptár: csütörtök, szept. 7. — Róm. kath.: Regina. — Prot.: Regina. — Görög-kel.: (aug. 26.) Audrián. — Zsidó: Z. Gedaljach. — Napkél 5 óra 29 perckor; nyugszik 6 óra 27 perckor. — Hold kél 8 óra 17 perckor reggel; nyugszik 7 óra 12 perckor este.

Időjárás. Kikötés a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: Meleg, helyenkint csapadék, zivatarok várhatók.

— (Gyászmise a királynéért.)

Feledhetlen emlékü Erzsébet királynénk gyászos elhunytának évfordulója alkalmából, f. hó 11-én d. e. 9 órakor, a székesegyházban ünnepélyes gyászistentisztelet tartatik, melyre a meghívót Tormai Károly alispán már szétküldötte a törvényhatósági bizottság és a tisztikar tagjainak, kik a gyászmise napján reggeli 3/4 9 órakor a vármegye jegyzői irodájában gyülekeznek s innen testületileg mennek a székesegyházba.

— (Utóállitás.) A rendes katonai utóállító bizottság tegnap reggel nyolc órakor utóállítást tartott a Scholz-féle söröcsarnokban. Mint elnök Vadnai Jenő vármegyei II-od aljegyző szerepelt, a közös hadsereg részéről Martinek százados, a honvédség részéről Horváth őrnagy jelent meg. A járás képviselőiben az utóállításon Forray Valér tb. főszelebíró vett részt. Utóállításra összesen száztizenötön jelentkeztek. Ezek közül harmincöt a szülők keresetképtelensége miatt, nyolcvan pedig betegség és egyéb testi hibák miatt. A harmincöt közül tiznek sikerült a szülők keresetképtelenségét igazolni, míg a nyolcvan

vallomása után a börtönben megfojtották, csak-hogy aztán nem hazudták azt, a mit Henry eseténél most Párisban, hogy a tanu öngyilkosságot követett el. A Dreyfus esetre ez a per annyiban is hasonlított, hogy a herceg ép úgy mint Esterházy a bordereauval ő is hamis levelekkel igyekezett az igazi bűnösök helyett ártatlant juttatni a vérpadra. Hasonlított hozzá annyiban is, hogy Caraffa bibornokot is azzal vádolták, mint Dreyfust, hogy idegen hatalmakkal állt összeköttetésben és pedig Albrecht brandenburgi örgróffal, a kivel állítólag valami Pát Frigyes közvetítésével tárgyalt. A kém sem hiányzott, a ki a pápának Spanyolországgal folytatott háborujában mind a két félnek szolgált.

Paliano herceg és a sógora gróf főleg a hercegné s Marcello megöletése miatt vádoltattak. De mig a bibornok bátran, önértetes erélylyel védelmezte magát, a herceg és sógora gyávák voltak s minden bünt a bibornokra akartak kenni. 1561. március 3-án hirdette ki a bíróság elnöke a pápa ítéletét, a melyet ő szentsége maga hozott meg s sajátkezü aláírásával, lepecsételt levélben adott át a bíróság elnökének kihirdetés végett. Az ítélet a meggyilkolt hercegnét ártatlannak mondta ki a házasságtörés bűnében s ezért úgy a herceget, mint a bibornokot és Alife grótot s egyik barátjukat don Leonardot, a ki a hercegné el-

ujonc közül tizenhatot szolgálatképesnek talált a bizottság. Az utóállítás a késő délutáni órákban ért véget.

— **(Városi muzeum.)** Az ország-
uton a volt Madarász-féle ház emeletén el-
helyezett városi muzeumot holnap délután 3
órákor mutatja be a sajtó képviselőinek Ju-
hász László ügyvéd, a tudós régiséggyűjtő.
Tudvalevőleg ezelőtt jó egy évvel Juhász
László a sörház-utcai volt polgári leányiskola
helyiségében rendezte be a muzeumot, saját
régiséggyűjteményeivel s azt a nagyközönség
számára megnyitván, így teremtették meg a
muzeumot, mely most már városi jellegű és
mint ilyen a város gondozásában áll.

— **(Kiállítási kitüntetések.)** A
szegedi országos mezőgazdasági kiállítás zsü-
rije már megkezdte működését. És már ed-
dig vannak a kiállítás kitüntettjei között
pécsiek. A tejjgazdasági zsüri ugyanis ezüst
éremmel tüntette ki a *Pécsi Tejcsarnokot*
csemegesajtjaiért; a baranyamegyei *Gazdasági*
Egyesület pedig kiállítási oklevelet nyert a
tájfajta szarvasmarhák kiállításáért. Ilyen ok-
levelet nyertek még *Zálics Géza* és *Percel*
Dezső; míg *Döry Vilmos* diszoklevelet nyert
simmenthali teheneiért.

— **(Halálozás.)** *Lackovits* Antal sásdi
ügyvéd, a hatvanas években szolgabíró és sok
éveken keresztül megyei bizottsági tag, tegnap
az éjjeli órákban hosszas betegeskedés után
78 éves korában elhunyt. Temetése ma d. u.
volt. A boldogult lelkiüdvéért ugyancsak ma
reggel 8 órákor tartották meg az engesztelő
szentmisét. Az elhunytat özvegye siratja, ki
őt egy igazi feleség önfeláldozásával ápolta.

— **(Örültet vitt, tolvajt fogott.)**
A bányatelepi iskola szolgálja, *Zágoni* Károly
már régebben búskomorságban szenvedvén, a
napokban kitört rajta az örütség. A bányatelepi
kapitányság elrendelte a szerencsétlen
embernek a lipótmezei tébolydába szállítását
s az örültet *Nagy György* rendőr kísérte fel
Budapestre. Mikor a rendőr felért vele Buda-
pestre a keleti pályaudvarra, ott felismerte
azt a szökevény szerelmes párt, kiknek his-
tóriáját a napokban megirtuk, kik meglopták
ítélésébe befolyt halálra ítélte. A négy elítéltet
március 5-én végezték ki és pedig a bibornok-
ot kötéllel, a többi négyet pedig lefejezték.
Hogy az eset még hasonlóbb legyen a Dreyfus
ügyhöz, a Drumontja sem hiányzott s ez Pi-
etro Aretno volt, a ki ugyszolván elárasztotta
a Caraffák ellen pamflettekkel Rómát. Ő maga
is vérpadon halt meg.

Ez volt a tragédia második felvonása.

A harmadik felvonás már V. Pius ural-
kodása alatt játszódott le. Montebello herceg
a meggyilkolt Paliano fivére s Paliano herceg-
nek fia Diomed arra kérték V. Pius pápát,
hogy rendelje el a pör revízióját s ez meg is
törtévé 1561. márciusában a négy kivégzett
ártatlannak jelentetett ki, s a becsületük hely-
reállítatott. Miután pedig már meghaltak s így
nekik többé elégtételt szolgáltatni nem lehe-
tett, mint most Dreyfusnak, viszonzásul Pal-
lantierit, a ki az elítéltetésüknél a közvadló
szerepét töltötte be, végeztette ki a pápa 1511.
június 7-én.

Ezzel végződött a tragédia, hasonlóan
azokhoz a szindarabokhoz, melyekben végül
megjelenik a sugó a lámpák előtt s a darab
végét jelenti, mert minden szereplő kivégezte-
tt és megöletett.

Igy végződött a XVI. század Dreyfus-
pere, melynek jegyzőkönyvei százezer ivre
terjednek.

a lakásadójukat és a lopott tárgyakkal együtt
elszöktek. A rendőr erre nyomban jelentést
tett a legközelebbi rendőrlaktanyán s a tolvaj
szerelmes párt el is fogták. Azután elhelyezte
az örültet a Lipótmezőn s hazajött a jó hirrel,
hogy nemcsak megbizását teljesítette, hanem
tolvajokat is fogott el. A mi csak ügyességét
és éberségét dicséri.

— **(Leégett asztag.)** Virágos köz-
ségben tűz volt a minap. *Schmidt* József ottani
lakosnak az udvarán egy asztag égett le, nem
tudni mi okból. Szerencsére csendes idő volt
s így a tüzet lokalizálhatták, mielőtt még át-
hatott volna a közeli házakra. A kár nem
nagy s az is megtérül, mert a leégett asztag
biztosítva volt.

— **(Megvert ember.)** Magyarboly-
ban egyik közelmúlt este véres verekedés tör-
tent. *Hell* Józsefet támadták meg *Heilig* Pé-
ter és *Elter* János s az első egy vasvillával,
a másik bottal véresre verte. A megvert em-
bert csak a szomszédok szabadithatták ki a
támadók kezei közül, kik ellen megtette a
feljelentést a bíróságnál.

— **(Kuntelep Somogyvárme-
gyében.)** Somogy megyében a görgetegi ura-
dalmat megvásárolta 50 kunszentmártoni pol-
gár a veszprémi püspöktől 178.000 forintért s
velük a szerződés meg is kötött. Adtak
ugyan be a püspökséghez görgetegi és nagy-
atádi polgárok felüldajánlatot, de az el nem
fogadtatott. A kunok tartoznak a szerződésnek
a miniszterium által leendő jóváhagyásakor a
vételárból 78.000 forintot lefizetni, a hátralé-
kos 100.000 forrt után pedig a püspöknek 3%
kamatot fizetni.

— **(Elveszett zsebóra.)** Egy püs-
pökszenterzsébeti lakos ma délelőtt a pályau-
tcából az indóházig elvesztett egy ezüst női
zsebórát, melynek láncán egy sziv és egy ke-
reszt volt s lapjába bevésve M. E. betűk vol-
tak. A becsületes megtaláló kéri, hogy vigye
be az elveszett zsebórát a rendőrségre.

— **(Mégmart emberek.)** Veszett
kutya okozott a minap nagy rémületet Kapos-
várott a vasutállomás közelében. A nagy ka-
szárnya kantinosának kutyája megveszett s
három embert mégmart, kiket felküldtek a
Pasteur-intézetbe Budapestre. Azóta Kaposvá-
rott szorgalmasan fogdossák a kóbor kutyákat,
mi helyesen is van.

— **(A Margitta szigeti ármen-
tesítő társulat)** hivatalos helyiségében
Mohácson, tegnap fejezték be Tormai Károly
alispán jelenlétében a hivatalberendezési mun-
kálátokat. Mint értesülünk az ármentesítő
társulat a tegnapi napon már meg is kezdte
működését.

— **(Nem kell vicinális!)** Még az
elmúlt tél folyamán nyitották meg a megye
területén a Harkánytól Cideri-Bogádig terjedő
községi közlekedési közutat, melyet a vármegye
mint vicinális utat az érdekelt községek ál-
tal akart fentartatni. Az érdekelt községek
azonban folyamodtak, hogy ők nem képesek
ennek az utnak a fentartási és javítási költ-
ségeit fedezni, hanem kéri, hogy a vármegye
ezt a vicinális utat, mint községi közülőutat
engedje át nekik, a mely esetben nem kellene
a közforgalomra különben nélkülözhetlenül szük-
séges utat kiköveztetniök. Ez ügyben teg-
nap tartottak Cideri-Bogádon — Koszits

Kamill megyei főjegyző elnöklete alatt Kovácsfi
Kálmán főmérnök, Krasznay Mihály siklósi
és Horváth István szentlőrinci főszolgabíró
részvétele mellett — tárgyalást az érdekelt
községek képviselőivel, melynek eredményéről
jelentést tesznek a közgyűlésnek. A harkány-
cinderibogádi közut ügyében tehát a közgyű-
lés fog végleges határozatot hozni.

— **(Megerszökött szerelmesek.)**
Dacára annak, hogy már rég elmúlt a szép
május, a szerelem hónapja, az a furcsa érzés,
melyet köznyelven »szerelemnek« hívják, még
miudig dühöng a szivekben. Erre enged leg-
alább következtetni az az eset, mely a napok-
ban Kis-Hajmáson történt, hol az egyik oda-
való gazda panaszt emelt a községi előljáró-
ságnál, hogy szépséges szép leánya nyomta-
lanul eltűnt hazulról s eléggé bánatosan fűzte
hozzá: »nem egyedül.« Vele ment a gazdá-
nak egy legény cselédje is, ki már régóta
szerelmes volt a leányba. A szökevény sze-
relmeseket keresik, de alig van remény, hogy
feltalálják őket, mert eddig szökésük tényének
kétségtelen voltán kívül nincs a legcsekélyebb
adat sem, mely nyomukra vezetne.

— **(Szökevény majom.)** Pellérdén
tegnap valami talliánnak öltözött cigánylegény
egy török basának öltöztetett majmot muto-
gatott, mely amellelt, hogy szalutálni tudott,
még a »Szultán«-féle »Rettenetesen kelleme-
tes« basa módjára kardot is tudott rántani.
Tán mondanunk sem kell, hogy a keleti mű-
veltségű majomnak elég nézője akadt, kik jól
mulattak a »török« mókás bukfencein. Midőn
azonban a gazdája — hogy helyre billentse
a török államkasszában dühöngő deficit egyen-
súlyát — tányérozni kezdett, Szelim úr, a
zordképű majom, méltóságán alulinak tartotta
gazdáját követni kolduló körútjában s hirtelen
kiszabadítva magát kenyéradója kezei közül,
kereket oldott. Persze utólrni nem lehetett ő
basaságát, mert dacára az oldalán alkalmat-
lankodó fringjának, török szokás ellenére négy
lábra, vagy helyesebben mondva négy kézre
állt Darwin teoriájának alapvetője s ugyan-
csak szedte végtagjai közé a földet. Azonban
nem sokáig örvendhetett rég óhajtott szabad-
ságának, mert Görcsönyben elfogták s vissza-
adták gazdájának. S most a kis majom még
komolyabb arccal s szinte fenyegetve rántja
ki kardját, mintha azt akarná mondani:

— Reszkess haragomtól rücskös Európa!

— **(A pécsi Dalárda mint ven-
dég.)** A pécsi Dalárda egyszerre két helyre
is kapott meghívást vendégszereplésre. Ugyanis
holnap estére Siklóstra hívták meg a dalárdát
az ott tartandó hangversenyre; a jövő hó
8-án pedig Nagy-Kanizsára rándul ki a da-
lárda, hogy az ott tartandó hangversenyben
szintén részt vegyen

— **(Makadámózás akadályok-
kal.)** A kis Makár-utcaról szól az ének, még
pedig a hálaadó-ének, hogy végre-valahára
elkészült. Mert nagy dolog is volt azt a kö-
rülbelül száz méter hosszú utcát maka-
dám burkolattal ellátni. Különösen sok bajt
okozott az utvonat kitűzése. Ez a valami az,
amit a mi városi mérnökeink legjobban meg-
cselekesznek. Itt azonban nagy akadály volt,
mert egy sor akácia állt az ut mentén és
nagyban akadályozta a mérnöki munkálátokat.
Tehát ezt kivágatták. Kivágatván a fákat, meg-

kezdődött a munka és folyt szép csendesen egész nyáron által és készült az ut. Az ut pedig őszre csakugyan elkészült! De mint minden városi alkotásnak, úgy ennek is van egy kis »bibije«. Ez pedig abban áll, hogy az ezen utcában lévő sörházból kifolyó szennyvizet földalatti csatornán vezeték ki a Makár-utcai vízlevezető árokba, mely csatorna nyílását záró rácsot nem sikerült úgy elhelyezni, hogy a víz hegynek folyjon. Először úgy helyezték el, hogy a víz csak az egyik sarkát mosta alá s úgy folyt tovább a rácskeret alatt. Ez persze nem volt jó, tehát a rácsot áthelyezték magasabbra a járda mellé, mi által a víz a rácskeret alatt, fölött s mindenfelé folyik, rongálván az uttestet, meg alkalmat adván a környékbeli lakóknak, hogy a szennyes ruhájukat ott szapulják ki. Már most nem marad más hátra, mint hogy a rács elhelyezési munkálataira pályázatot hirdessen a város, tán akad egy orfűi vagy pogányi pallér, aki megtudja oldani ezt a nehéz technikai kérdést és a csatorna nyílást a fedő ráccsal elhelyezi az árok legmélyebb részére.

— **(Kardos feleség.)** Kardos felesége van Szabó Ferenc felsővámház-utcai lakos munkásembernek. Ugyanis ma ebéd felett Szabó összeveszett a feleségével, aki a szóharcra nem elégedett meg, tettelegességgel lépett fel az ura ellen s az asztalról a vizes kancsót felkapva, azt az ura fejéhez röpítette. Az ember feje betört, bőrét felhasították a kancsó darabjai, úgy, hogy orvosi segítségre szorult. Löwy Lipót dr. varrta össze neki a sebeit s most bepólyázott fejével pihen otthon s gondolkodhatik arról, hogy miért is van neki oly kardos felesége.

— **(Megőrült béres.)** Sávoy József kassai lakos a napokban éjjel arra ébredt fel, hogy valaki erősen dörömböl az ablakán s torkaszakadtából kiabál.

— Segítség! Jöjjenek ki! Ég a ház! A gazda rémülten ugrott ki ágyából s kirohant az udvarra, ahol azonban halvány nyomát sem találta a tűznek, az ajtó előtt pedig a félelemtől reszketve s fogvacogva ott állt Gál János nevű bérese. A gazda azon hiszemben, hogy a béres legény részeg s tán részegségében engedett meg magának ilyen ostoba trétát, alaposan összeszidta, de a legény mit sem hederített gazdája kiabálására, hanem tovább ordított:

— Tűz van! Segítség!

Ekkor tűnt ki, hogy a szerencsétlen fiatalember, kin már többször mutatkoztak a csendes téboly nyomai — megbolondult. Gál Jánosnak a fővárosi lipótmezei tébolydába leendő szállítása iránt megtették a szükséges intézkedéseket.

— **(A százöt éves ember.)** A tudósok kutatják, mitől él az ember soká, hogyan táplálkozzék és éljen, hogy hosszú életű legyen? . . . Hogy nem muszáj bőftökkel, tojás-omlettel és tokajival élni, azt mutatja a Muladi István öreg pástzoreMBER tanulságos élete. Egy doktor fölkereste a híres öregot, mert híres öreg ő, 105 esztendő, hogy kikérdezze, miképen élte a világát? Hogyan táplálkozott?

A 105 esztendő férfiú ott guggolt a ház előtt és nézte a szálló golyákat és ott ily szöveget váltottak:

Orvos: Ugyan öregem, mivel élt maga?
Öreg: Mivel? Hát mint aféle pástzoreMBER, kenyérral, szalonnával, mög esött bürge husával.

Orvos: Bort iszik-e?

Öreg: Nem iszok, mer nincsen, nem te-lik rá, hanem pálinkát, mer az olcsóbb.

Orvos: Hát dohányzik-e öreg?

Öreg: Igön, bagózik, mer az pipaszá-
rat nem biri mán tartani a szám fog nekü . . .

— **(Elfogott cigányasszony.)** Megyesi József belvárdi gazda a napokban panaszt emelt a községi előljárásnál, hogy valami Dajka Mari nevű cigányasszony, akivel a beteg sertését »gyógykezelte«, agyonkurálta a malacot. Az állatorvos cigányasszony ellen megindították a nyomozást, s sikerült is őt még a község határában nyakoncsipni. Dajka Mari ősi cigány szokáshoz híven erősen tagadta, hogy ő »gyógykezelte« volna Megyesi sertését, sőt megesküdött, hogy a devla vigye őt el, ha járt is a panaszos gazda udvarán. A tagadás azonban mit sem használt, a tudományos cigányasszonyt átadták a bíróságnak.

— **(Az orosz naptár-reform.)** Régóta vajudik az a kérdés, miképen lehetne a Julián-naptárról a Gergely-naptárra való átmenetet megcsinálni. Oroszország ugyanis most az évszázad fordulóján akarja a reformot életbeléptetni. A sok terv és javaslat közt legérdekesebb és legeredetibb Barclay de Tolly-Weimarn hercegnőnek a Petersburgski Listokban megjelent ajánlata, a melyet a közvélemény már el is fogadott. Csak az van még hátra, hogy a kormány is elfogadja. E szerint 1900 január 1-je 12 órakor éjszaka kezdődik és déli 12 óráig tart, déli 12-től éjszaka 12-ig tart január 2-ika, úgy hogy Oroszország 12 nap és 12 éjszaka alatt az új stílhez csatlakoznék.

— **(Idegen munkások Romániában.)** Románia kedvezőtlen pénzügyi helyzete és az ideai rossz termés következtében a román állami építkezéseket és egyéb ilyenféle vállalatokat a minimumra fogják redukálni s csak a legszükségesebbeket folytatják s fejezik be. E munkálatokhoz pedig első sorban a román munkásokat alkalmazzák s ennek következtében igen sok külföldi munkást bocsátottak el, vagy fognak még — kétségtelenül — elbocsátani. Ilyenformán bizony egyelőre nincs mit keresnie Romániában az idegen munkásnak.

— **(Névmagyarosítás.)** Engel Sámuel iván-dárdai illetőségű pécsi lakos vezetéknévének »Angyal«-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Elriasztott betörők.)** Az éjjel úgy fél két óra tájban a szigetikülvárosi réten a Scheyer-féle korcsma hátamögött a rendőr-örjárat két gyanus alakot látott. A két gyanus alak a rendőrök neszére futásnak eredt s mert a felhívásra sem álltak meg, az örjárat utánuk is lőtt. Erre azonban még inkább neki iramodtak és el is tűntek a réten az örjárat elől. Mint a jelekből következtetni lehet, a két gyanus alak a korcsmába akart betörni, de a rendőrök éppen jókor érkeztek, hogy szándékukban megakadályozzák őket. Hogy kik voltak persze nem tudják.

— **(Rossz vásár.)** Rossz vásárt csinált Németbólyban Pass Ignác, a ki ott egy

lovat vásárolt s haza akarta hajtani Pécsre. A mint azonban a vámhoz ért vele, ott a ló egyszerre összerogyott és nem is kelt fel többet. Majd az állatorvosi boncolás fogja kideríteni, hogy a lónak mi baja volt s hogy követelhet-e érte kártérítést a vevő, aki még csak egyszer sem foghatta kocsi elé.

— **(Az alsószoknya alkonya.)** Az ujtás szelleme mindenhez hozzá nyul, még az alsó szoknyához is. Kikutatta s alighogy megtalálta, rögtön beléje kapaszkodik. A mi csak azért szabad neki, mert személytelen. Csak elvont fogalom, a mit az ember nem mondhat magáról. Az embernek tehát, ha férfi, csakis úgy van köze az alsó szoknyához, ha fehérenmü-kereskedő. Vagy ha higienikus; mert a higienikus amugy se lát egyebet, csak bacillust. Az, a ki az alsó szoknyánál is csak mikrobákra gondol, bátran kapaszkodhatik ebbe a ruhadarabba. Még tanulmányozhatja is, mert ugys csak értekezést ír róla. A nők bátran átengedhetik nekik az alsó neműjüket, mert értekezésekkel még nem ártottak senkinek. A higienikus különben is csak használni akar. Mindenkit egészségesse akar tenni s ezért előbb mindenkire ráfogja, hogy beteg. Csupa jóakarattól megkeseríti az életünket. Eltilt minden régi szokásunktól, mert azt mondja, hogy ezek a betegségek okozói. Most az alsó szoknyára, a mely a legrégebb szokásaink egyike, mondta ki a halálos ítéletet. A nő megszokta, hogy rajta legyen s a férfi megszokta, hogy a nő viseli. Nemzedékek nőttek fel az alsószoknya tudatával, de senki sem tudta, hogy ez az alsó szoknya nem egészséges. Kinek nem egészséges? Hol az a nő, a ki azért beteg, mert alsó szoknyája volt s hol az a férfi, a kinek az alsó szoknya ártalmára volt? Az a szoknya, a mely után a férfi szalad, nem az alsó volt, hanem a felső. Azt hisszük, hogy a higienikusok eltévedtek a szoknyák között. De hiába minden kapacitálás; az alsó szoknyának bealkonyodott. Azelőtt se látta a napvilágot, mert a felső szoknya eltakarta, de ezután még esőben sem emancipálódhatik a ruha eltakaró zsarnoksága alól. Hiába esik ezután, az alsó szoknyát senki sem fogja látni, mert a német alaposság indult a kiirtására. Amig csak angol és francia nőfelszabadítók küzdöttek ellene, az alsó szoknya nyugodtan lehetett fehérenmü, de most a német higiénia követeli a nőktől, hogy vessék le. Mig angolok és franciák a női jussok ellenségének mondták az alsó szoknyát, nem fenyegette veszedelem, mert a nőiesség továbbra is ragaszkodott hozzá, de most a német asszonyok nem a jussukat, hanem az egészségüket féltik tőle. A német erény is azt hirdeti, hogy jobb, ha a nőn nincs alsó szoknya. Ő is azt mondja, hogy elég a nadrág. De elég nadrág legyen: bő és tágas. A berlini nagy női ruhakiállításán már be is mutatták s berlini asszonyok elfogadták. A közegészség legyőzte az alsószoknyát, tovább haladhat hódító útján. Vajjon hová fog eljutni?

— **(A dajkasági hivatal gyásza.)** A mi sokféle hivatalosan berendezett humánus intézményeink között a legelső a dajkasági hivatal. Ugyanis a város által dajkaságba adott árva, vagy szüleiktől elhagyott kis gyermekekre felügyelő hivatal ez, melynek nincs ugyan külön hivatalos helyisége, sőt hivatalnok is, de melyet a közös rendőrbiztosi szobában szép csendesen, nagy szakértelemmel elvezet egyéb teendői mellett Kovács Antal rendőrbiztos. Ide hozzák minden hónapban kétszer a dajkaságba adott gyermekek orvosi bizonyítványait, hogy azok egészségesek; itt történnek a dajkaságba vállalások, a dajkacserék és tartás iránti egyezségek. És itt jelentik be, ha a dajkaságban levő gyerekek közül meghal valamelyik. Ma reggel is ilyen szomorú jelentéssel állított be egy asszony a dajkasági hivatalba.

— Biztos úr, meghalt a kis Farkas Teruska! szolt, a biztos úr pedig bevezette a dajkasági nyilvántartó könyvbe a kis lány neve mellé, hogy — meghalt. Egygyel kevesbedett tehát a dajkaságban levő gyermekek száma s ha a kis Farkas Teruska sirja felett nem is sokáig nyílnak majd a rózsák, de a dajkasági hivatal könyvében megmarad a neve s mellette az a kereszt, melyet ma tett oda a rendőrbiztos a dajkasági hivatal gyászának jeléül.

— **(A Cecilia-Egyesület Pécssett.)** Az egyházi ének- és zene művelésére alakult Cecilia-Egyesület Pécssett tartja folyó hó 26-án és 27-én közgyűlését. *Bogisich* Mihály c. püspök bejelentette ezt a megyéspüspöknél, ki az egyesület fogadtatásának előkészületeivel *Walter* Antal kanonokot bizta meg.

— **(Ünnepi miseének a belvárosi templomban.)** Zankl Mici urhölgy, a bécsi konzervatorium növendéke, f. hó 8-án (kisasszony napján) a belv. templomban délután 5 órakor az áldás alatt »Ave Mária«-t, f. hó 10-én vasárnap (Mária nevenapján) pedig dél előtt 10 órakor a nagymise alatt az offertorium nagy betétét fogja énekelni.

— **(Eljegyzés.)** Bonyhádi *Percel* László eljegyezte kajdacs-i *Kajdacsy* Idát Bonyhádon.

— **(Ellopott gabona.)** Dunaszekcsőn *Plavsovics* Radó udvaráról fényes nappal elloptak két zsák búzát. Ugyanekkor *Popovane* Radónál is lopás történt, a kitől meg négy zsák búzát és árpát loptak el. A károsok feljelentésére megindult nyomozás során azonban szerencsére kipuhatolták hamarosan a tolvajokat Bojanics Zsifko és két társa sze-

mélyében, kiknél az ellopott gabonát meg is találták. A tolvajok ellenében most a bíróság folytatja a vizsgálót.

— **(A püspök vendégei.)** *Drexler* Antal, pápai kamarás, a bécsi pázmáneum lelkielügyelője, a megyéspüspök vendégeként, Szentlászlón időzik. — *Majláth* Gusztáv gróf erdélyi püspök, ki vasárnap a zárdatemplomban misét mondott s *Cseh* Ervin horvát minisztert is meglátogatta, Szent-Lászlóról Bakócára utazott. — *Tomisics* János altábornagy Pécssett időzvéen, megtekintette a püspöki muzeumot, melynek berendezése és érdekessége tetszését igen megnyerte.

— **(Kivándorlás az Egyesült-Államokba.)** A new-yorki főkonzulátus jelentése a f. év II. negyedéről arról tudósít, hogy a bevándorlás az Egyesült-Államokba, mely az év kezdete óta folyton növekedett, május és júniusban óriási mérveket öltött. De miután a bevándorlási hivatal a statisztikát most már nem államok, de népfajok szerint állítja össze, nem lehet megállapítani, hogy a kivándorlók mely országból jöttek. Így pld. a legutóbbi kimutatás szerint 15.838 tót, 2526 cseh és morva, 8632 horvát és szlovén, 1763 dalmata, bosnyák, ruthén és erdélyi mellett még 119 osztrák, 4900 magyar és 901 magyar faj (Magyars) szerepel. Hogy a monarchiából hányan vándoroltak ki, azt nem lehet tudni, mert a statisztikából nem tűnik ki, hogy a 28.499 lengyel, 26.631 német és 27.415 zsidó közül mennyi jött Ausztria-Magyarországból.

— **(Megtámadott kocsi.)** Volta képen azt a címet kellett volna adni ennek a hírünknek, hogy »Megint Bányatelep!« De ez

kellemetlen félreértésre adhatna okot, mert eldicsekedhetünk vele, hogy a pécs-bányatelepek már jó ideje hallgatnak s nem beszéltek magukról, mint a télen. Ez a história, a mely különben sehogysem viseli magán a »szenzáció« jellegét, Szabolcsbányatelepen történt, hol tegnapelőtt estefelé néhány bányatelepi legény megtámadta özv. Kelbler Mátyásné kocsiját, melyet az asszony maga hajtott. Elkapták a lassan dőcögő kocsi lovainak kantárszárát s szerelmi ajánlatokkal kezdték ostromolni az özvegyet, a ki azonban ostorával mielőbb kiszabadította magát támadói közül, kikről még nem lehet tudni, kicsodák. Jelen esetben azonban úgy látszik nem bányamunkások voltak a tréfálkozók, mert az asszony panasza szerint két fiatal parasztleány támadta meg a kocsit.

— **(Utaltvány 250 darab tégláról.)** A napi események krónikása, ki naponkint tutkos reggeltől estig, hogy az olvasóközönségnek legyen mit olvasnia az ujságban, gyakran tapasztal olyan dolgokat, a mikről egész értekezést írhatna. De neki a dolga sok és jó híreket szedni össze a hivatása, nem pedig elmélkedni az erkölcsről, vallásosságról, becsületről és más egyéb elvont fogalmakról. Például a mai nap krónikájában is van esemény, melyről ilyen elmélkedést lehetne írni. Még pedig a következő: Az ujévi ünnepek alkalmából az izraelita templomba csak jeggyel lehet belépni. Ez a jegy egy piros cédula, melyet előmutatva tart, a ki belép. Természetesen, a jegyeket nem veszik el s így nagy ritkán nézik

Erich és Signe ott a szerencsétlenül járt hajósok nyitott sírja mellett kötöttek békét.

— Mintha özvegye volnék, oly őszintén fogok Henrik halála fölött gyászolni — mondta Signe.

— Köszönöm — szolt Erich elfojtott hangon. Hiszen mindnyájan méltán gyászolhatjuk őt. Benne halt meg mindnyájunk közös jótevője.

Aztán kezet szorítva egymással, elváltak. A gyászszertartás többi résztvevői is eloszlottak. Kjær Kjærsen — ki szintén jelenvolt a temetésen — Knuth Mende mellé furakodott. Járása szinte ruganyos volt s szemeiben valami kimondhatlan sajátságos tűz égett, amint a fiatalabb hajóst megszólította:

— Az én gunyhóm s minden, ami benne van, a tied, Knuth Mende. Nekem nincs már szükségem rá!

— El akarod hagyni a szigetet? — kérdezte Knuth meglepetten.

Az agg hajós igent intett.

— Nagy út áll előttem, melyről nem térek vissza soha. Sokra tanítottalak, vedd hasznát, ahogy tudod. Mindent elmondtam neked, mit közel száz éves pályafutásom alatt tanultam. Te vagy örököse a tudományomnak, összejavaimnak és — átkomnak. De még egyet Knuth! Amint az előbb a kápolnámban az oltár előtt térdeltem, újra s utoljára szállott meg Mimir szelleme. Harding Erichet láttam az oltárnál állani s mellette Signét menyasszonyi ruhában, az oltár lépcsőjén azonban magamat láttam ülni. S ha a »látó« önönmagát látja, az a halál jele. Elmegyek Mimir felkeresni ott fönt a magas éjszakon hol az istenek laknak. Isten veled Knuth Mende, gondolj

el és sietette az indulást. Éppen, midőn eltolták bárkájukat a parttól, két hajós utánuk kiáltott:

— Megálljatok asszonyok, mi is veletek megyünk!

S be sem várva a nők válaszát, beugrottak a bárkába, melyet kellő távoból Kjær Kjærsen bárkája követett, melyet Kjær Kjærsen evezett, míg a kormányrudat Erich — ki szintén a parton időzött — vezette.

Míg a két bárka sebesen siklott tova a tenger zöldes habjain, Knuth Mende a skakingi szirten felébredt Kjær gunyhójában. Révetegen tekintett körül s szemeivel Kjært kereste. Hol van Kjær? Talán kiment meggyőződni hogy a »Stavő reménye« ...

E gondolatra villámgyorsan ugrott ki ágyából s sietett ki a gunyhó elé.

Borzalmas kép tárult szemei elé.

A tengeren számos bárka ment ide-oda s minden egyes fordulónál újra és újra fájdalmas zokogás hangzott fel a parton, amint a hajótörést szenvedett Brigg roncsait szállították partra, melyek között az első az a zöldfátyolos ruhájú, fából faragott tengeri tündér volt, mely a »Stavő reményének« hajóorrát díszítette.

Öntudatlanul közeledett egy csoport felé, mely az ifju Jens Persen hullája fölé hajolt. A szerencsétlenül járt bátor fiu még most is oda volt kötözve az árbochoz, mint azt Knuth Mende azon a rémes éjszakán megálmodta.

Midőn a tömeg észrevette Knuth Mendét, félve a vele való érintkezéstől, utat nyitottak neki, csupán Lans Persen vetett rá gyűlölettel telt pillantást.

— Ide nézz Knuth Mende! — kiáltotta — ez a gyermek a te gyávaságodért halt meg.

is azt meg a hatóságtól ellenőrzés végett kikért rendőrök. Egyet azonban véletlenül megneztek. Ez is piros cédula volt ugyan, de nem belépti jegy, melyért *fiatni* kell, hanem egy 1874-ben kelt utalvány Pécs szab. kir. város téglaházától 250 darab téglára. A ki kíváncsi rá, bármikor megtekintheti a rendőrségen.

— (**Lirikus hangok.**) Reánk köszöntött a szeptember. A nap korongja onnan a magasból derült égboltról fényesen tűz reá a szürkén égnek meredező házak tetejére; a fák lombjai susognak még ugyan a lágy esti szellőben, de mintha duzzadó leveleik fonyadnának, mintha csipkés széleiket megmarta volna a hervadás lehelle. Teljes pompájában él még a mező, rét s mégis mintha a vadvirágok reggelenként fázékonyan, borzongva huznák össze apró kelyhecskéiket, melyekre most már csak gyéren száll a méhike, mintha rajta is erőt vett volna a közeledő enyészet, a lassu hervadást megelőző csendes melancholia. Mi nagy emberek itt a város szürke falai között a mindennapi élet nyüzsgő zajában nem érezzük a természet agoniáját, verőfényes nyári napokon járjuk az utcák aszfaltját, de kint a nagy természet ölén, a fű, a virág romantikus világában, fájdalmas sóhajok törnek ki a kicsiny virágok apró kelyhecskéiből, mert ők, miknek életerejük lent van a föld mélyében, ők már érzik a kimúlás fájdalmas előjeleit. Az erdőben a százados fák szerelmesen dugják össze lombos koronáikat, a kuszó-repkény halványodó indája erősen, szerelmesen tapad a fák derekára, mintha

most akarná pótolni mindazt, mit a nyár tikasztó, vérpezsdítő melegében elmulasztott. Egy sóhaj az egész erdő s tán ebből támad az a lágy fuvalmu esti szellő, mely szeliden, lehelletszerűen csókolja körül a városban tikadó járó-kelők forró homlokát. Üzenet a természet öléből s mintha lágy fuvalma azt susogná: »Memento mori!«

— (**Kenyeret!**) Ősz szakállu öreg ember járt ma délelőtt a könyörgők bátortalan lépteivel a vármegyeházán. Szegény ember tönkrement. Volt neki házikója, elpusztult, elárverezték, volt neki gondos, szorgalmas kezű leánya: meghalt, elvitte a csúf kaszás. A mig birta az öreg, maga dolgoztatott, hiszen aki dolgozni akar, annak mindig akad munkája, de most, hogy valami emésztő, lázas betegség szállta meg az öreg embert, hirtelen összeroskadt, karjai nem bírják a munkát, kiesett a betevő falat a szájából. Szegény öreg ember! Maga sem tudta, hogy mit akar. Könnytől nedves szemekkel, a fájdalomtól remegő hangon koldulási engedélyt kért. Aztán meg mást gondolt: a szegények házába akart bejutni. De persze, mindennek meg van a maga hivatalos formája, a mely nem csekély időt vesz igénybe, s bizony-bizony elkésve érkezhett volna a segély, ha nem léteznének még könyörületesszívű emberek. S a jószívű hivatalos urak — mig egyébként tudnak a szegény ember sorsán segíteni — gyűjtést rendeztek a számára a maguk körében, csinos kis összeget gyűjtve az éhező öreg embernek, ki csak csendes zokogással tudta meghálálni a jószívűséget. De

a barázdás arcán végig folyó könnyek mind-egyike egy-egy ima volt a jószívűek földi boldogságáért, mert hiszen kétszeresen ad, a ki gyorsan ad!

Pécs szab. kir. város
meteorológiai állomása jegyzetei

1899. szeptember 6. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 64.8 (emelkedő.)

Hőmérsék = 15.1 °C

» maximuma: 23.0 °C

» minimuma: 11.6 °C

Párányomás: 11.5

Relatív nedvesség: 90.

Felhőzet: 0

Szélirány s erő: S—i.

Csapadék 24 órai: 0

Derült, száraz, meleg, borulás.

Dr. Czirer.

Törvénykezés.

§ **Splényi báró pöre.** Báró Splényi Ödön rendőrtanácsos ellen Engeléék borhamisítási ügyéből kifolyólag bűnpört indítottak. A budapesti törvényszék hónapokon keresztül nyomoztatta e sokat emlegetett ügy történetét. Majd a kir. tábla az ügyesség felebbezése folytán utasította a törvényszéket, hogy a bűnvizsgálat kérdésében hozzon határozatot. Augusztus elején került a tábla végzése a törvényszékhez s azóta Splényi báró pörének poros aktáit nem bolygatja senki, mert Zsitvay elnök szabadságon van, szabadságon van dr. Geguss főügyész-helyettes és Lenger törvényszéki bíró, az ügy előadója is. Addig, mig a nevezettek

Knuth Mende a vád súlya alatt megborzadva kapott fejéhez és összerogyott.

— Tehát nem álom volt... hanem...

— Hanem látomány egészítette ki Kjær Kjærnsen. Kelj fel Knuth! S légy férfi. — mondá az öreg hajós s felemelte a földről Knuth Mendét.

Knuth révetegen tekintett maga körül, de senki sem nyújtotta feléje kezét, senkisé sem szólt hozzá egy jó szót is, a merre nézett, csak ellenséges arcokkal találkozott. S ekkor mintha egész lénye valami óriási változáson ment volna át, szinte átszellemülten mondá:

— Semmit sem remélni s az embereket megvetni ez az élet bölcsessége. Kjær én ezentúl a te pajtásod leszek.

E pillanatban rémült sikolylyal tört magának utat a tömegben egy asszony, kinek vadul lelógó haja csak úgy röptült a szélben s térdre borult Knuth előtt. Az asszony Greta volt.

— Büntess meg engem! Dobjatok a többiekhez a tengerbe. Megérdemlem. — kiáltotta — Gyávának szidtam a térjemet, holott ő látó volt.

Knuth magához emelte a feleségét.

— Szegény asszony — mondta résztvétellel — eléggé meg vagy te már büntetve!

— És te megbocsájtasz nekem, nem üzesz el magadtól?

— Én nem, ha csak te magad el nem válsz tőlem. Nézz körül. Mindenki irtózik tőlem, mindenki kerül. Kjærnek igaza van. A rendkívüli az, mitől az emberek irtóznak s én annyira elveszttem a világ számára, mintha a »Stavő reményének« legénységével lent feküdném a ten-

ger fenekén. Mindenki kerül, nem lesz egyetlen jó barátom s otthonom ezentúl a skakingi szirt lesz. A faluban már nincs helyem.

— A mi otthonunk lesz ott — kiáltotta Greta férjét átölelve. Mert a hol te vagy, ott van az én otthonom is, ha mindjárt a legzordabb fjordok közé üldözne is sorsod. A feleséged vagyok s nálad maradok.

— S nem félsz ama sötét szellemektől, melyek engem hatalmukba kerítették?

— Nem félek semmitől, mig te mellettem vagy s tudom, hogy szeretsz!

Knuth Mende önfeledten, boldogan ölelte keblére feleségét s e pillanatban úgy érezte, hogy új életre ébredve, ereje lesz szembeszállni az élet minden keservével, nem törődve az emberek megvetésével, dolgozni fog feleségeért, gyermekéért s reményelte, hogy a szerető asszony, a gügyögő gyermek oldalán ő is megtalálja még boldogságát.

Egész napon át cirkáltak a bárkák a skaking-i szirt s a falu között, a tengeren úszó hajórakományt s a hullákat partra szállítandó. Stavő lakossága, mely tegnap még örömmámorban úszott, ma már mély gyászba borult. Tizenkét gunyhóban siratják az apát, fiut, vagy testvért s borzalmas volt a minden percben meg-megújuló zokogás, melyet a partra szállított egy-egy hulla okozott.

Három nap telt el a falu reményének gyászba borult ünnepnapja óta. A temetés napja volt. Kjær Kjærnsen a bárkáján hozta el a közeli bromang-i sziget lelkesét, ki a közös sirba temetett hajótörést szenvedettek fölött végezte a gyászszertartást.

szabadságideje le nem telik, a vádtanács nem határoz Splényi báró ügyében.

§ Gondatlanság miatt — emberélet. Szinte közönségesse, megszokottá kezd lenni az a bűnös nembánomság, melylyel léptenyomon találkozunk oly szülők részéről, kik mit sem törődnek csecsemő vagy felcseperedő gyermekeikkel. Kétségtelen, hogy számos enyhítő körülményt találni ezek számára, kik pusztán gondatlanságból viselik lelkiismeretükön a gyilkosság nehéz bűnét, de már magában véve annak a körülménynek, mely egy ilyen szerencsétlenség megtörténtét lehetővé tette, ennek nem szabadna előfordulni, ez érdemel szigorú megtorlást, súlyos büntetést. Ma délelőtt is egy anya állott a pécsi kir. törvényszék sorompói előtt, azzal a súlyos váddal terhelt, hogy gondatlanságával kilenc hónapos csecsemőjének halálát okozta. Még folyó év február hó 18-án történt — mint ezt annak idején megirtuk, — hogy Ódor Lajosné pécsi, Tavasz-utca 7. szám alatti lakosnő este kilenc órakor elment a kutra vizért, mialatt Mariska nevű leányát a bölcsőben hagyta egyedül. A bölcsőt — hogy fel ne düljön — oda támasztotta egy szekrényhez, melynek tetejére abrosz volt terítve, a terítőn pedig az égő lámpa állott. Hogy a kis gyermek lerugta-e, vagy pedig lerántotta a lámpát azt nem tudni, elég az hozzá, hogy a lámpa leesett s meggyújtotta takaróját a gyermeknek, ki oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány órai szenvedés után meghalt. Ódor Lajosnét a törvényszék számos enyhítő körülmény tekintetbe vételével s Jobst László dr. hatásos védő beszéde után tíz forint pénzbüntetésre ítélte, mely be nem hajthatás esetén 2 napi elzárásra változtatandó át. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint védője és a kir. ügyész, utóbbi súlyosbírtásért, felebbezést jelentettek be.

§ A hivatlan vendég. Szilágyi József napszámos ember volt, ott dolgozott a drávai kotrógépenél. Egy szép napon aztán, a mikor kikapta a munkabérét, elment haza Dráva-Palkonyára, a hol azonban mindennek előtt — berugott. Ilyen cifra állapotban ment aztán vizitálni Kis Varga József községi bíróhoz, a hol zárt ajtókra találva olyan dühös lett, hogy csizmája sarkával berugta az ajtót, a belül levő bírót pedig mindennek elnevezte, csak »tekintetes ur«-nak nem. Persze mihamarább lefűlelték a hivatlan vendéget, a bíró pedig magánlak megsértése és becsületsértés miatt megtette ellene a feljelentést. A pécsi királyi törvényszék ma délelőtt tartott végtárgyalása után, melynek során Szilágyi József csupán részegségével védekezett — husz forint pénzbüntetésre ítélte a vádlottat. A pénzbüntetés be nem hajthatás esetén 4 napi fogházra változtatandó át, melynek leülését Szilágyi József a mai napon már meg is kezdte.

§ A pálinka. Sok galibának volt már okozója a pálinka s ki tudja, mennyit fog még okozni azoknak, kik az ivás szenvedélyéről nem tudnak lemondani. Azt a három embert, kik fölött ma délelőtt mondott ítéletet a pécsi kir. törvényszék, szintén a pálinka vitte a vádlottak padjára. Akként történt a dolog, hogy múlt évi október 23-án Waitzer József, Bancsovits György és Kracun Putzer Mihály eszéki lakosok egy jó napot akartak

maguknak csinálni s ezért elmentek Eugenfalvára, ahol a községi kocsmában literszámra itták a pálinkát. Mikor aztán berugtak, garázdálkodni kezdtek, mire a kocsmáros kiutasította őket. El is ment a három cimborá egy darab utig, de aztán meggondolták magukat s visszatértek. A kocsmáros azonban, ki messziről látta őket jönni, becsukta orruk előtt az ajtót, mi annyira dühbe hozta a három embert, hogy Waitzer József betörte az ajtót, a többiek pedig féktelen dühvel rontottak a bent levő Kántor Sándor nevű borfiura, kit alaposan összeszurkáltak. Mikor aztán látták, hogy vér foly szúrásaik nyomán, elmenekültek, de előbb össze-vissza törtek mindent, körülbelül 160 frt kárt okozva a kocsmárosnak, ki félelmében elbujt »vendégei« elől. Így került ma a három kocsmáros a pécsi kir. törvényszék elé, mely a súlyos testi sértés és idegen vagyon szándékos rongálása miatt Waitzer Józsefet 3 havi fogházra, ötven forint fő és 10 forint pénzbüntetésre, a másod és harmadrendű vádlottakat pedig két-két havi fogházra és 50—50 forint pénzbüntetésre ítélte. Vádlottak, valamint terhükre a kir. ügyész felebbezést jelentettek be.

§ A „rokony“. (Jelenet a vizsgálóbíró előtt).

Bíró: Áll-e a tanu valamely rokoin kötelekben alperessel?

Tanu: (habozva) Igenis értem.

Bíró: Ebből látom, hogy nem érti. Ugyanis arról van szó, rokona-e kend Perjési Jánosnak?

Tanu: Úgy? Hogy ő nekem? Vagy hogy én neki? Abban áll a dolog kérem alássan, hogy örökölttem én egy egérfarknyi rétet a mámai dülőben. Tul a partokon van, egy bürün kell átmenni, hiszen járt is arra a tekintetes fő aljárásbíró ur, a mikor az a nagy vadászat volt a nagyságos urnál.

Bíró: Jártam, jártam; de a dologra beszéljen kend!

Tanu: Hiszen éppen abban vagyok, mert az a rétecske káposztával volt beültetve ezelőtt tíz évvel. Főlséges termés lett. Olyan volt mint a dob. Hát mondja az ángyikám, akit az Isten nyugosztaljon. »Te Mihály, lódulj ki te is a rétre, most jönnek alá a tótok, jól eladhatnád azt a káposztát a lábán.«

Bíró: (türelmetlenül) Ne lefetyeljen kend. Rokona-e Perjési Jánosnak, vagy nem rokona?

Tanu: Váltig azt beszélem, mert ahogy kiérek a káposztásba, ott találok egy horihorgos tótot, bocskorban, nagy tüszővel, rézcsercse a füleiben, a kampós botjával nagyban veregeti a pogácsa gömbölyű fejeket. Már akkor bele volt szeretve a káposztámba, szinte a nyála csurgott...

Bíró: Még egyszer felszólítom, feleljen egyenesen a kérdésre.

Tanu: Mindjárt rátérek ő kegyelmére, mivelhogy nem bírtam a tóttal eligazodni: ő sem tudott magyarul, én sem tudtam tótul. Vakarom a fejem, mi lesz már? De ahol jön ni Perjési uram a bürün át. Nosza megállítom jöjjön beszéljen a tóttal!

Bíró: Igen vagy nem?

Tanu: Igenis beszélt. Perjési uram vásárookra járó ember, ért hozzá. Addig poveláztak, amíg megalkudtak közönkint nyolc forintban. Hát mondom Perjési uramnak, mikor már a tót tenyerébe csaptam és az arát is leolvasta »Igyuk meg az áldomást, menjünk a nagyitcébe«. Mire egy kancsó csigert kérek a Szálitól s odanyujtom neki: »Igyék Perjési uram«. Ő kelme a szájához emeli a kancsót s illően ráköszönti: »Adj Isten friss egészséget, holtunk után békességet komám.« A másik hörpintésnél visszazármaztattam én is a tisztességet: »Hogy minket az Isten meg ne áldjon komám, arról szó se legyenék.« Hát ennyibe van. Azóta komának szólítjuk egymást.

Bíró: Valahára! (A jegyzőkönyvvezetőhöz): Irja be: »Nem«.

T a n ü g y.

(Beiratások a „Miasszonyunk“ zárdájában. A felvételi és pótvizsgák befejezése után tegnap délután értek véget a pécsi »Miasszonyunk« zárdájának elemi s polgári iskoláiban, valamint nőtanító képezdéjében az 1899/1900-ik évre szóló beiratások. Az osztály-könyvekből kitűnőleg a zárdának hétszáz hatvanöt növendéke van. Ezek közül a belső elemiben 82, a külső elemiben 348, a polgári iskolában 230, a képezdében 105 növendék nyer oktatást.

(Négy község gyásza. Egy vidéki főtanító hunyt el, a ki 18 esztendőn át négy község népét ismertette meg az olvasás és írás mesterségével. Igazán ritka példája a kegyeletes megemlékezésnek az a gyászjelentés, melylyel e négy község a tanító halálát tudatja. Szól az ekképp: »Zala-Lövő, Zala-Mindszent, Zala-Patak és Fernekág községek képviselőtestületei és iskolaszéke mély megilletődéssel tudatják, hogy 18 éven át közszerepben részesült buzgó és feledhetetlen népnevelőjük, Vizmathy Antal zala-lövői főtanító munkás életének 58-ik évében, f. 1899. évi augusztus 30-án hosszas szenvedés után az Urban elhunyt. Temetése a fenti s egyéb testületek részvételével f. évi szeptember 1-én délelőtt 9 órakor történt meg. Egész nemzedéket nevelt hazafias szellemben a hazának, ezért a hálás utódok igaz részvéte kíséri örök nyughelyére. Áldás lebegjen porai felett, fáradtságos pályafutása után találjon örök nyugalmat az anyaföld öleiben.«

Közgazdaság.

□ Sertésjárvány hírek. Megyénk Bakonya és Bikal községében a sertések között a sertésorbánc fellépett. Ezért a jelzett községeket alispáni rendelettel kiviteli zárlat alá helyezték. Laskó, Szajk és Sásd községekben ellenben a sertésállományban uralkodott sertésorbánc megszűnt. E községek tehát a kiviteli zárlat alól alispáni rendelettel feloldattak.

□ A vetések állása. A gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések alapján augusztus 31-ikén a mezőgazdasági állapot a következő volt: Augusztus utolsó harmadában az időjárás az ország nagyobb részében száraz és meleg volt. Jelentékenyebb esőzés csak az ország délkeleti és északnyugati hegyvidéken fordult elő, a hol ismételtlen hideg éjjelek, dér és a magasabb bérce régiókban havazások is jelentkeztek. A hideg éjjelek és dér több helyen kárt okoztak a kerti veteményekben. Az ország száraz időjárta vidékén a gabonanevelők cséplését nagybárra bevégezték, általában e munka már vége felé tart. A kukoricavetések állása a száraz időjárás folytán tovább hanyatlott. Helyenkint a kukorica elszáradt vagy kétszeresű, magképződése is hiányos és az Alföld nagy részén, valamint a Dunántul a moly károsítja. Középtermésre nyújtó kilátás mellett aránylag legjobban áll a Tisza-Maros szögén, az erdélyi vármegyékben és a Duna balpartja vidékén, egyebütt a termés csak közepesen alólinak ígérkezik. A hüvelyesek betakarítását részint már bevégezték, részint most végzik, közepes, helyenkint gyöngye eredménynyel. A kerti vetemények csak ott állnak jól, a hol esőt kaptak. A kölest learatták és csak ott adott kielégítő termést, a hol elég korán vetettek, átlag gyengén fizet. A tatárkát is aratják, néhol azonban még virágzik: jó magot ad. A lent és kendert kinyűtték, az eredmény általában kielégítő. Az

átzatási és kikészítési munkálatok folyamatban vannak. A dohány törése és további munkálata folyamatban van. Kielégítő minőség mellett közepes eredményt ad. A cukor és takarmányrépa a szárazságban fejlődésében megállott és leveleit kezdi veszteni. A termés kilátás gyengülő, de nagyjára még kielégítő. A burgonya termése közepes. A heretélék harmadik kaszálását néhol kielégítő eredménnyel betakarították, negyedik vágáshoz a sarjadzás gyengén indul. A szőlő termés kilátásait a száraz időjárás peronospora, lisztharmat és rovarok gyengítik. A fűtők érlelődnek, a szemek jó kifejlődéséhez eső kívánatos. A termés mindazonáltal még kielégítőnek ígérkezik. A gyümölcs szedését többfelé megkezdék, az eredmény gyenge. Aránylag a dió, a szilva és alma termése a legjobb, legnagyobb.

TÁVIRATOK.

— **Dreyfus a haditörvényszék előtt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A rennesi haditörvényszék a mai tárgyalást nyomban titkosnak jelentette ki már kezdetekor. *Csernuszký* kihallgatása következett, ki azokról az egyéniségekről, kikre a haditörvényszék előtt hivatkozott, bővebb felvilágosítást adott.

Háromnegyed kilenc órakor nyilvánosnak jelentették ki a tárgyalást. A terem úgy megtelt, mint még soha.

Demange kérte, hogy *Roget* tábornok a miniszteri jegyzéket, mely az aspiránsoknak a hadgyakorlatokra való elindulására vonatkozik, az aktákhoz csatolja.

Roget tábornok kijelenti, hogy nem ismeri a jegyzéket, de lehetséges, hogy ilyen jegyzék létezik.

A védelem intervenciója folytán *Tra-ricieux*-t újra felhívják, hogy jelentést tegyen azokról a machinációkról, melyeket bizonyos oldalról *Piquard* ezredes ordonnácával csináltak.

— **Ki az a Csernuszký?** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Egy *Rohoncy J.* nevű budapesti uriember táviratot intézett *Labori* védőügyvédhez, melyben azt állítja, hogy *Csernuszký* nem más, mint »schlepper.« A mi terminus technika annak, ha valaki áldozatokat szállít hamis kártyásoknak. *Csernuszký* ilyen »schlepper« és áldozatokat szállított Bécsbe, Marienbadba és Párisba. *Csernuszký* jelenleg is összeköttetésben áll egy budapesti ősmert és rendőri felügyelet alatt álló hamis kártyással. A távirat szövege így hangzik:

— Dr. *Labori* ügyvéd urnak, Rennes. *Csernuszký* tanu notorius hamis játékos, balekfogó és kalandor. Kimerítő jelentés ment. Rohonci.

— **Schwarzkoppen és Panizzardi kihallgatása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Labori* Vilmos császárhoz és *Umberto* királyhoz intézett távirata a Magyar Esti Lap közlése szerint így hangzik: „Kérjük felségedet az emberiség nevében, engedje meg Schwarzkoppennek (illetőleg Panizzardinak), hogy a rennesi haditörvényszék előtt megjelenhessenek.“

Hírlik, hogy *Demange*, a másik védő ellene volt e lépésnek és ennek folytán állítólag konfliktus tört ki a két védő között, minthogy *Demange* rámutatott,

hogy ez a lépés *Dreyfus* ügyének inkább ártalmára, mint hasznára lehetne.

Beérkezett jelentések szerint valószínű, hogy Schwarzkoppen mindenesetre Berlinben a francia nagykövetségnél fogják kihallgatni. Vilmos császár egyelőre még e lépés ellenére van, de hiszik, hogy sikerülni fog rábírní, miszerint beleegyezését adja.

Umberto már beleegyezett a dologba, de *Panizzardinak* szintén olasz bíró előtt kell vallania, kit diplomáciai uton fognak erre fölhatalmazni.

Más forrásból azt újságolják, hogy Schwarzkoppen kihallgatása ellen aligha fognak akadályt gördíteni, mert az erre vonatkozó megkeresés nyilvánvalólag a francia és a német kormányok között létrejött csöndes megegyezés folytán tetetett.

Bülow ez ügyben a hadgyakorlatokra utazott a császárhoz. Valószínű, hogy Németország és Franciaország e kérdésben egyöntetűen fognak eljárni.

— **Ferenc Ferdinánd a hadgyakorlatokon.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Ferenc Ferdinánd* főherceg ma reggel szárnysegédével, lovag *Krausz-Elisago* Henrik őrnagygyal és parancsőr-tisztjével, *Burker* Antal századdal Budapestre érkezett. A pályaudvaron *Lobkovitz* Rezső herceg hadtestparancsnok fogadta, üdvözölve a főherceget, ki a legközelebbi vonattal Taksonyba utazott a negyedik hadtest gyakorlataira.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
V. SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF kiadó.

Felhívás!

Ezennel van szerencsém a t. cz. osztálysorsjegy-vevőknek becses tudomására hozni, hogy az V. sorsjátékban az első osztály huzása f. é. november hó 16-án és 17-én tartatik meg és a következő számok föléjárításomban beszerezhetők:

1351-től	1400-ig	28101-től	28150-ig	45801-től	45850-ig	73976-től	74000-ig
3276	3300	32476	32500	46901	46950	76401	76425
6051	6075	34301	34325	48576	48600	78776	78800
6176	6200	34976	35000	51101	51150	82926	82950
14776	14800	38526	38550	52601	52625	87026	87050
16376	16400	39226	39250	64501	64525	91901	91950
25101	25125	39301	39325	68076	68100	92226	92250
26626	26675	45601	45625	68401	68450	95276	95300

Minthogy már e hó közepén az V. sorsjáték sorsjegyeinek kiadását megkezdem, felkérem a t. cz. vevőközönséget, kik a fent felsorolt számokra játszani kívánnak, megrendeléseiket legkésőbb szeptember hó 15-ig hozzám juttassák, mert csak akkor számíthatnak biztosan a megrendelt számra.

Az első osztálynak az ára:

$\frac{1}{1} = 6$ frt, $\frac{1}{2} = 3$ frt, $\frac{1}{4} = 1\frac{1}{2}$ frt, $\frac{1}{8} = 75$ kr.

A megrendelt sorsjegyeknek árát sziveskedjék postautalvánnyal hozzám minél előbb beküldeni, hogy a kívánt sorsjegyszámmal biztosan szolgálhassak.

Teleki Zsigmond Pécssett

a m. kir. szab. osztálysorsjáték föléjárítója.

Butor kiárusítás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

a v. bukott **Günsberger Mór**

csödtömegéhez tartozott

összes asztalos és kárpitos butorokat

megvettem és azokat a volt helyiségekben: **Széchenyi-tér 18. sz., régi takarékpénztári épület, I. és II. emelet,** naponta a rendes üzleti órákban árusítom ki.

Midőn a t. vevőközönség becses figyelmét ezen ritka alkalomra fölhívni bátorodom, egyszersmind arra utalok, hogy a raktár teljesen modern izlésű butorokból áll. Ebédelő berendezés különös nagy választékban áll a t. cz. közönség rendelkezésére, úgy hogy minden venni szándékozóznak érdekében fekszik ezen különös alkalmat fölháználtni, hogy szép, jól készült, valamint csinos kivitelű butorokat jóval a gyáron áron alul szerezzék be.

Tisztelettel

Hartman Armin.

Ugyanott néhány elegáns kerékpár.